

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน ประเทศต่าง ๆ ในโลกได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนและการสอนภาษาต่างประเทศเป็นอันมาก เพราะเนื่องจากว่าความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และอุตสาหกรรม ตลอดจนมีความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารและการคมนาคมเป็นอย่างสูงทำให้แต่ละประเทศมีความใกล้ชิดและต้องพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น ด้วยเนื่องมาจากกระแสของโลกาภิวัตน์ การเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีและสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดสภาวะที่เรียกว่า “โลกไร้พรมแดน” ความเจริญก้าวหน้าดังกล่าวนี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ผนวกกับกระแสของโลกาภิวัตน์ ได้ผลักดันให้สังคมโลกกลายเป็นสังคมเปิดด้านข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีภาษากลางเพื่อติดต่อและสื่อสารดังกล่าว ซึ่งภาษาอังกฤษถูกกำหนดบทบาท และถูกวางให้เป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535, หน้า 1) และเป็นภาษาที่สังคมโลกยอมรับมากที่สุด ทุกประเทศในโลกเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเพราะตำราทางวิชาการส่วนใหญ่ถูกจัดพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ เป็นเหตุให้ผู้รู้ภาษาอังกฤษจึงสามารถเข้าใจ ความคิด วัฒนธรรม รวมถึงความเป็นอยู่ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ ของต่างชาติได้เป็นอย่างดี ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล ซึ่งมีความสำคัญต่อข้อมูลยุคข่าวสาร การดำเนินชีวิตในสังคมก็มีอาจหลีกเลี่ยงภาษาอังกฤษได้ ดังจะสังเกตพบได้จาก ชื่อสถานที่ ชื่อป้ายโฆษณา หรือแม้แต่สิ่งของเครื่องใช้ใกล้ตัวในชีวิตประจำวันต่าง ๆ เพราะฉะนั้นความรู้และความเข้าใจในภาษาอังกฤษจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของชีวิตชาวโลกในปัจจุบัน สังคมไทยในปัจจุบันนี้จึงได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการที่จะนำภาษาอังกฤษเข้ามาใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ และเพื่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการ ภาษาอังกฤษเข้ามาปะปนในชีวิตประจำวันอยู่มากเพราะสังคมไทยจะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับนานาชาติมากขึ้น การใช้ภาษาอังกฤษจึงถือได้ว่าเป็น

การใช้เพื่อเป็นภาษากลาง แต่ทั้งนี้การที่จะให้ลึกซึ้งถึงวัฒนธรรมของชนชาติต่าง ๆ นั้นแท้จริงแล้วเราก็ควรจะเรียนภาษาของชนชาตินั้น ๆ ด้วย เพราะคำว่าภาษาเป็นเหมือนตัวแทนที่จะบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของชนชาติต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และในขณะเดียวกัน ภาษาก็เป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ในการถ่ายทอดวัฒนธรรม การเรียนรู้ ความเปลี่ยนแปลงหรือแม้กระทั่งวิวัฒนาการในการดำรงชีวิตของมนุษยชาติโดยสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดอันจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้การสื่อสารระหว่างมนุษย์มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน กระแสของโลกาภิวัตน์นี้ได้เข้าสู่สังคมไทยอย่างรวดเร็วด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในยุคแห่งสังคมสื่อสารนี้ ภาษาต่างประเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นในการสื่อสารเป็นอย่างยิ่ง ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหนึ่งทั่วโลกรู้ใช้ในการสื่อสารเป็นภาษาสากล เหตุนี้สังคมไทยจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจตลอดจนทักษะพื้นฐานในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการติดต่อและสื่อสาร สามารถสื่อความหมายโดยใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษาเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใช้ ตลอดจนถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยสู่สังคมโลกได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทางรัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักและเห็นซึ่งความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างมากจึงได้มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษขึ้น โดยจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จนกระทั่งถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น โดยมีหลักสูตรที่จะกล่าวไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2540 หน้า 8) หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา จัดเป็นภาษาอังกฤษระดับต้นโดยได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้คือ ภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อมสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ภาษาอังกฤษในระดับอ่านออกเขียนได้ สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 สุดท้ายภาษาอังกฤษระดับมาตรฐาน พื้นฐานตอนต้น สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยมีแนวการจัดการเรียนการสอนให้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดสถานการณ์และบรรยากาศการเรียนการสอนให้หลากหลายมากขึ้น ซึ่งการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันมุ่งเน้นไปที่การสื่อสาร (Communicative) ตามหลักการสอนแนว Communication Approach

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษในปัจจุบันโดยอาศัยหลักการทั้ง 4 ข้อ ข้างต้นจึงมีวัตถุประสงค์ที่จะกล่าวดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม
2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับต้นอย่างเพียงพอเพื่อการศึกษต่อ หรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามความจำเป็น
3. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง
4. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ
5. เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ และใช้สื่อภาษาอังกฤษอื่น ๆ
6. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2540, หน้า 9)

ถึงแม้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยจะเริ่มต้นมีมานานเป็นระยะเวลาหลายสิบปีแล้วก็ตาม แต่การเรียนการสอนก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะในระดับเริ่มต้น คือ ระดับประถมศึกษา (รุจิรา คำแสนใส, 2539, หน้า 4) ด้วยเหตุเพราะการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย อันส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน คือ ทำให้ความสามารถในการใช้ทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ จากผลงานวิจัยและรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเกี่ยวกับภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาจำนวนมากพบว่าผลการเรียนการสอนออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ (สุพัฒน์ สุกมลสันต์, 2535, หน้า 54) และจากเอกสารของแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับที่ 7 ก็ยังพบอีกว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่ได้พอที่จะใช้เป็นพื้นฐานสำหรับนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปใช้เพื่อพัฒนาวิชาการ รวมทั้งวิชาชีพที่เปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีของโลกที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535, หน้า 26)

ในสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ด้วยสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ ซึ่งอยู่ในระดับที่ไม่ดีนัก จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้สำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้พบว่านักเรียนในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนตํานั้น อาจเนื่องด้วยมีสาเหตุที่ว่า เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล อุปกรณ์ สื่อการสอน และการเรียนการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพ (กรองกาญจน์ อรุณรัตน์, 2534, หน้า 7) ซึ่งจากการที่จะจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามสติปัญญาและความสามารถของตนก็ย่อมจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าตนเองนั้นเรียนด้วยความถนัด โดยไม่ต้องมีความกังวลใจ แต่สภาพปัญหาปัจจุบันอันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า ครูจะต้องไม่เป็นผู้เป็นจุดศูนย์กลางในการสื่อและการเรียนการสอนอีกต่อไป แต่ต้องคำนึงถึงผู้เรียนอันเป็นจุดศูนย์กลางคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงผู้เรียนจะต้องศึกษาด้วยตนเอง พร้อมทั้งสามารถเรียนเองได้มากที่สุดและเร็วที่สุด

จากสภาพปัญหาในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า เรื่อง คำศัพท์ เสียง โครงสร้างจะเป็นปัญหาในการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในภาษาอังกฤษ ซึ่งนักเรียนไทยส่วนมากมักมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ค่อนข้างน้อยและไม่เพียงพอ (วรชาติ ภูทอง, 2537, หน้า 2)

การที่จะสอนภาษาอังกฤษให้ได้ผลตามความมุ่งหมายนั้น ต้องอาศัยความพร้อมทั้งทางด้านครูผู้สอน ตำราเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน และปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมาย อีกทั้งการที่จะให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ต่าง ๆ นั้น จะอาศัยเฉพาะการเรียนการสอนในช่วงเวลาเรียนเพียงอย่างเดียวย่อมจะไม่เป็นการเพียงพอ เพราะเวลาในการเรียนการสอนแต่ละชั่วโมงมีจำกัด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาต่าง ๆ ด้วย แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนเป็นสำคัญในการพัฒนาต่าง ๆ ด้วย ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดในการจัดการเรียนการสอน ถ้าครูรู้จักเลือกวิธีสอนที่สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของวิชา รู้จักค้นหาเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็จะสามารถช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตรได้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535, หน้า 17)

ปัจจุบัน คอมพิวเตอร์เป็นสื่อที่เข้ามามีบทบาทในวงการศึกษามากเราสามารถสร้างบทเรียนให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองโดยไม่จำกัดเวลาตามศักยภาพของแต่ละคน ที่จะนำมาสร้างเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพราะคอมพิวเตอร์มีเทคนิคพิเศษต่าง ๆ ที่จะสร้างความสนใจนักเรียนได้ดี เช่นการใช้เสียงประกอบการสร้างภาพให้เคลื่อนไหวได้ การทำแบบฝึกหัดถ้าถูกก็ได้รับการเสริมแรง ถ้าผิดคอมพิวเตอร์ก็จะแจ้งให้กลับไปทบทวนศึกษาใหม่ซึ่งทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกอับอายถือเป็นจิตวิทยาสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนได้ตั้งใจศึกษา สนุกสนานกับบทเรียน (มาลาตรี

วรรณฤต, 2540 , หน้า 2) ดังคำกล่าวของทศนีย์ ปาลี (2539, หน้า 1) ที่ว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้มีเวลาศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง สามารถตอบโต้ได้ และมีทางเลือกหลายทาง ทำให้รู้สึกสนุกสนานไปกับบทเรียนในปัจจุบันคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จะออกมาในรูปแบบเกม ซึ่งท้าทายความสามารถและรู้สึกไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียนในบทเรียน นั้น ๆ นอกจากนั้นในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนยังลดเวลาการเตรียมการสอน และจำนวนผู้ สอนสำหรับโรงเรียนที่ขาดแคลนบุคลากร ส่วนตัวผู้สอนนั้นก็สามารถปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาได้รวดเร็ว หรืออาจจะเพิ่มเติมเนื้อหาได้ตลอดเวลาขอเพียงศึกษาจนพอมีความรู้พื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ก็ สามารถควบคุมดูแลนักเรียนที่เรียนโดยวิธีนี้ได้

จากปัญหาที่เกิดขึ้นกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จึงทำให้ผู้ศึกษาเห็นถึงความจำเป็นใน การนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อใช้สอนคำศัพท์ภาษา อังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพราะสื่อคอมพิวเตอร์นั้น สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีโดยสามารถแสดงผลออกมาเป็นรูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียง และให้สีสันที่น่าสนใจ รวมถึงเป็นการกระตุ้น ได้รับความสนใจ และสร้างแรงจูง ใจให้กับผู้เรียนได้ดีกว่าแบบเรียนทั่วไป นอกจากนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น แล้ว ยังให้ข้อมูลย้อนกลับ อีกทั้งยังมีการโต้ตอบและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้ด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์ในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ก.ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการ

ศึกษา 2541 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวน 8 ห้อง ห้องละ 47 คน รวมจำนวน 376 คน

ข.กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ที่เรียนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม ในปีการศึกษา 2541 โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการคัดเลือกมาจำนวน 20 คน จาก 1 ห้องเรียน ซึ่งมีจำนวน 47 คนด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยการจับสลาก

2. เนื้อหาที่ใช้ ในการทดลอง เป็นคำศัพท์ใหม่ วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1 บทที่ 1 - 2 ตามหนังสือเรียน LET' S GO Student book จำนวน 20 คำ

3. การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ ความรู้ความจำ (ทักษะการอ่าน) สามารถบอกความหมายได้เท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเสนอคำศัพท์ที่จะเรียน แบบฝึกหัดรวมถึงเกมประกอบบทเรียนในภาษาอังกฤษ

2. ภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม หมายถึง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยเป็นภาษาอังกฤษในชั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

3. คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง คำศัพท์ที่อยู่ในหนังสือเรียน LET' S GO Student book เล่มที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 บทที่ 1 - 2 จำนวน 20 คำ ดังนี้ Book , Desk , Chair , Ruler , Pencil , Bag , Pen , Eraser , Table , Yellow , Blue , White , Pink , Gray , Brown . Red , Black , Green , Orange , Purple

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคำศัพท์เพื่อเตรียมความพร้อม ในวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
3. ได้แนวทางในการปรับปรุงวิธีการสอน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ในวิชาภาษาอังกฤษหรือวิชาอื่น ๆ ต่อไป